

Anonymizované znění

Překlad

C-502/23 – 1

Věc C-502/23

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

7. srpna 2023

Předkládající soud:

Landgericht Düsseldorf (Německo)

Datum předkládacího rozhodnutí:

13. července 2023

Žalobce:

MC

Žalovaná:

Iberia, Líneas Aéreas de España, SA Operadora Unipersonal

Landgericht Düsseldorf (Zemský soud v Düsseldorfu)

Usnesení

Ve věci

pana MC, [omissis] Gelsenkirchen,

žalobce,

[omissis]

proti

IBERIA, LINEAS AEREAS DE ESPAÑA, SOCIEDAD ANÓNIMA
OPERADORA UNIPERSONAL, [omissis] Frankfurt,

žalované,

[omissis]

rozhodl 22. občanskoprávní senát Landgericht Düsseldorf

dne 13. července 2023

[omissis]

takto:

Řízení se přerušuje.

Soudnímu dvoru Evropské unie se na základě čl. 267 prvního pododstavce písm. b) a třetího pododstavce SFEU předkládají následující otázky týkající se výkladu unijního práva:

1.

Musí být čl. 5 odst. 1 písm. a) nařízení o právech cestujících ve spojení s jeho čl. 8 odst. 1 písm. a) a čl. 7 odst. 3 vykládán v tom smyslu, že cestující, který letenku na let provozujícího leteckého dopravce nezaplatil penězi, ale použitím bonusových mílí v rámci programu pro stálé zákazníky jiného leteckého dopravce, může v případě zrušení tohoto letu požadovat od provozujícího leteckého dopravce vrácení ceny letenky v penězích?

2.

Pro případ kladné odpovědi na první otázku: Řídí se cena letenky ve smyslu čl. 8 odst. 1 písm. a) nařízení o právech cestujících, jejíž vrácení může cestující požadovat v penězích, v těchto případech zveřejněnou cenou, za kterou je příslušný zrušený let provozujícího leteckého dopravce nabízen k prodeji, nebo (průměrnou) hodnotou využitých bonusových mílí?

O d ů v o d n ě n í:

I.

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce vychází z tohoto skutkového stavu:

Žalobce zakoupil u společnosti British Airways letenku na let provozovaný žalovanou dne 15. března 2022 z Düsseldorfu přes Madrid/Španělsko do Mexiko City/Mexiko (čísla letů IB 3141 a IB 6405). Zaplatil za ni 57 500 mílí z programu společnosti British Airways pro stálé zákazníky a daně a poplatky ve výši 236,27 eur.

Zveřejněná cena za výše uvedený let činí 5 342 € včetně daní a poplatků.

Žalovaná let zrušila.

2

Žalobce odmítl náhradní dopravu, která mu byla nabídnuta, a dne 16. března 2023 vyzval žalovanou k náhradě ceny letenky v penězích částkou 5 342,00 eur, přičemž stanovil lhůtu do 24. března 2023. Žalovaná nic nezaplatila.

Žalobce v projednávané věci navrhuje, aby soud

žalované uložil zaplacení částky 5 342,00 € [*omissis*] [s připočtením výdajů na právní zastoupení a úroků].

Žalovaná navrhuje, aby soud

žalobu zamítl.

Žalovaná má za to, že žalobce může nanejvýš požadovat připsání bonusových mílí, protože letenku pořídil za bonusové míle letecké společnosti British Airways a nikoliv platbu v penězích. Vzhledem k tomu, že mu žalovaná nemůže vrátit bonusové míle společnosti British Airways, musí se žalobce ve věci vrácení obrátit na tuto společnost.

II.

Úspěch žaloby závisí v rozhodující míře na otázkách uvedených ve výroku.

Konkrétně:

1.

Žalobce má vůči žalované nárok na náhradu ceny letenky ve výši 5 342,00 eur podle čl. 5 odst. 1 písm. a) a čl. 8 odst. 1 písm. a) nařízení o právech cestujících, pokud může požadovat vrácení ceny letenky v penězích, ačkoliv letenku nepořídil zaplacením v penězích, nýbrž použitím bonusových mílí.

Podle čl. 5 odst. 1 písm. a) a čl. 8 odst. 1 písm. a) nařízení o právech cestujících musí žalovaná, protože zrušila let, na který měl žalobce potvrzenou rezervaci, nahradit žalobci podle jeho volby pořizovací cenu letenky do sedmi dnů způsobem stanoveným v čl. 7 odst. 3 nařízení o právech cestujících.

a)

Žalobce zaplatil letenku pouze zčásti penězi, a to částkou 236,27 eur za daně a poplatky, v ostatním využil 57 500 mílí ze zákaznického programu společnosti British Airways.

Způsob a výše nároku na náhradu se řídí čl. 7 odst. 3 nařízení o právech cestujících, který se výslovně odkazuje na čl. 8 odst. 1 písm. a) první odrážku nařízení o právech cestujících. Podle čl. 7 odst. 3 nařízení o právech cestujících se náhrada ceny letenky vyplatí hotově, elektronickým bankovním převodem, bankovními příkazy nebo bankovními šeky nebo, v případě dohody podepsané cestujícím, cestovními poukazy nebo jinými službami. Podle tohoto ustanovení

není jisté, zda žalobce může požadovat náhradu protihodnoty použitých bonusových mílí v eurech. Senát má za to, že tomu tak je.

Neměla by tomu bránit ani skutečnost, že žalobce letenku původně nezaplatil penězi, ale použil bonusové míle. Vracení v podobě cestovních poukazů a/nebo jiných služeb, mezi které patří rovněž připsání bonusových mílí, se podle jasného znění čl. 7 odst. 3 nařízení o právech cestujících může uskutečnit pouze s písemným souhlasem cestujícího. Vzhledem k tomu, že v projednávané věci takový souhlas neexistuje, musí být protihodnota bonusových mílí vrácena v penězích.

Neměla by platit ani námitka, že čl. 8 odst. 1 písm. a) nařízení o právech cestujících, který výslovně odkazuje na čl. 7 odst. 3 nařízení o právech cestujících, vycházel z běžného případu zaplacení letenky penězi a případ vrácení ceny letenky při použití bonusových mílí opomenul. Podle čl. 3 odst. 3 druhé věty nařízení o právech cestujících se toto nařízení výslovně vztahuje i na takové případy, kdy byly letenky od letecké společnosti pořízeny na základě programu pro často cestující zákazníky nebo na základě jiných obchodních programů. Mezi takové programy patří i programy pro pravidelné cestující s bonusovými mílemi, jako je program společnosti British Airways. Z toho lze usoudit, že normotvůrce měl zjevně na mysli případ, jako je ten v projednávané věci, nicméně se rozhodl, že v rámci nároku na náhradu podle čl. 8 odst. 1 písm. a) první odrážky nařízení o právech cestujících bez omezení odkáže na způsoby náhrady podle čl. 7 odst. 3 nařízení o právech cestujících, aby zabránil nepříjemnostem způsobeným cestujícímu v těchto případech.

Přitom je nezbytné vzít v úvahu, že nezřídka – a to i v projednávané věci, kdy lze bonusové míle ze zákaznického programu společnosti British Airways použít i na lety žalované – je možné použít bonusové míle z programu pro často cestující zákazníky i na zakoupení letů jiných leteckých společností, které jsou členy téže aliance leteckých společností. V těchto případech nemůže provozující letecký dopravce připsat bonusové míle vydané jinou leteckou společností zpět na mílový účet cestujícího, nebo jen se značnými obtížemi. Normotvůrce zjevně rozhodl, že také v těchto případech poskytne cestujícímu nárok na náhradu v penězích, aby zabránil tomu, že provozující letecký dopravce může v těchto případech odkázat cestujícího ohledně náhrady na leteckou společnost, která zákaznický program zavedla.

To je rovněž v souladu s cílem nařízení o právech cestujících, kterým je zajistit vysokou úroveň ochrany cestujících při cestování letadlem. Soudní dvůr k právu na náhradu škody podle čl. 7 odst. 1 nařízení o právech cestujících rozhodl, že výklad čl. 7 odst. 3 nařízení o právech cestujících musí být za účelem zavedení vysoké úrovně ochrany cestujících široký (viz Soudní dvůr, rozsudek ze dne 3. září 2020, C-356/19 Delfly v. Smartwings Poland [*omissis*]: Cestující může požadovat náhradu v národní měně místo v eurech).

Provozující letecký dopravce navíc může podle článku 13 nařízení o právech cestujících následně uplatnit své nároky u druhého leteckého dopravce, který bonusové míle vydal.

b)

Co do výše požaduje žalobce částku 5 342,00 eur. To odpovídá zveřejněné ceně, za kterou žalovaná předmětný let prodává. Je tedy nesporné, že žalobce by za letenku, pokud by ji platil penězi, musel zaplatit částku ve výši 5 342,00 eur. Senát považuje za správné vycházet u hodnoty bonusových mílí z této hypotetické kupní ceny. Bonusové míle sice mají určitou (průměrnou) hodnotu, kterou by také bylo možné použít. Hodnota použitých bonusových mílí ale kolísá v závislosti na tom, na jaké lety se míle použijí, a to nikoliv nevýznamně. V závislosti na tom, jaký let cestující za použití mílí rezervuje, pro něj může být jejich použití někdy více a jindy méně příznivé, přičemž hodnota mílí je u dražších letů na dlouhé trasy zpravidla vyšší, než u běžných letů na krátké nebo středně dlouhé vzdálenosti. Podle názoru senátu by ale v praxi nebylo možné a pro cestujícího ani únosné, pokud bychom chtěli vypočítat „průměrnou hodnotu“ bonusových mílí, příp. na základě chování cestujícího v minulosti nebo na základě chování průměrného uživatele zákaznického programu. Pro cestujícího je proto nějaká podoba hodnoty bonusových mílí při jejich využití zcela netransparentní. Zpravidla nevidí do příslušné kalkulace letecké společnosti a dohod této letecké společnosti s jinými leteckými společnostmi z téže aliance o akceptování bonusových mílí při rezervaci letu.

Žalobce uvedl, že míle zpravidla používá pro velmi drahé lety.

Rezervací dotčeného letu z Düsseldorfu přes Madrid do Mexiko City dne 15. března 2023 za použití 57 500 bonusových mílí se hodnota využitých bonusových mílí podle názoru senátu určila zveřejněnou cenou letenky ve výši 5 342,00 eur. Dodatečným zrušením letu již nelze žalobci tuto výhodu vzít. Jestliže letecká společnost k udržení loajality zákazníků a z marketingových důvodů zavede příslušné programy s bonusovými mílemi a zákazník tyto míle využije k rezervaci letu, tak musí letecká společnost, která dotčený let zruší, strpět, že se bude vycházet ze zveřejněné ceny tohoto letu, a to tím spíše, že kalkulace skrytá za tímto bonusovým programem je pro cestujícího zcela neprůhledná a netransparentní.

c)

Výklad nařízení o právech cestujících není, pokud jde o výše položené otázky, natolik zřejmý, aby bylo možné bez jakýchkoliv pochybností odvodit správný výklad z textu nařízení o právech cestujících a z dosavadní judikatury Soudního dvora. [omissis]